

Posudek na bakalářskou práci Martiny Teislerové

“Women, Family, Marriage and Social Life of the 19th century middle-class society in Jane Austen’s *Pride and Prejudice* and Louisa May Alcott’s *Little Women and Good Wives*”

Rozsáhlý titul bakalářské práce Martiny Teislerové shrnuje v podstatě její cíl a obsah – analýza společenského postavení a zároveň výčet rolí žen střední třídy jak jsou zobrazeny v románech 19.století. Bakalářská práce kromě zaměření na britskou společnost a s ní spojenou literární tvorbu rozšiřuje rozsah svého zkoumání o americkou dimenzi. Britská literatura je reprezentovaná dílem Jane Austen *Pýcha a Předsudek* (1813) a americkou literaturu zahrnuje román *Malé ženy* a jeho druhá část *Dobré manželky* (1868-9) autorky Louisy May Alcott. Díla jsou nahlížena zejména z perspektivy přináležitosti k střední společenské vrstvě, která hraje zcela rozhodující úlohu v otázkách společenského života, rodinných vztahů a možného společenského postupu zprostředkovaného výhodným sňatkem.

Hned v úvodu své bakalářské práce charakterizuje Martina Teislerová situaci ženy 19.století jako značně nepříjemnou a nezáviděníhodnou, čímž též osvětluje motivaci k napsání bakalářské práce. Teoretická část zahrnuje poměrně podrobnou studii věnovanou různým aspektům života žen střední vrstvy v Anglii a Americe – vzdělávání, instituci manželství, situaci neprovdaných. Je to zejména přístup k práci a situace neprovdaných žen, které jsou zdrojem odlišnosti obou zemí. Zatímco v Anglii byla tzv. staropanenství značně nezáviděníhodnou a často bezvýhodnou situací, v Americe byla taková situace o poznání běžnější a méně degradující.

Praktická část se soustřeďuje zejména na srovnání jednotlivých aspektů života a zároveň výčtem a porovnání obvyklých společenských rolí, které na sebe ženy v daných románech berou (manželka, matka, hospodyně). Za rys společný oběma románům autorka bakalářské práce považuje zejména jejich zaměření na rodinné vztahy, třídní příslušnost obou zchudlých středostavovských rodin, velice blízké sesterské vztahy, místy obdobný náhled na manželství primárně jako zdroje finančního zajištění a do jisté míry i autobiografické prvky. Analýzou postavení pracujících žen, které figurují v díle Louisy May Alcottové se autorka dostává k závěru své práce, kde líčí společenské vztahy, které vycházejí ze společenské vrstvy, se kterou jsou jednotlivé postavy spojovány a ze kterých tyto případně těží.

Spíše než na konfrontaci a problematizaci vztahu mezi realitou a románovým ztvárněním se autorka bakalářské práce soustředí na zdůraznění role výpovědní hodnoty

románů, což ještě umocňuje výběrem postav, které na sebe berou obvyklé ženské role dané doby. Otázkou zůstává, nakolik oba romány zrcadly doby a jak a do jaké míry vůbec zpochybňují tradiční pojetí místa ženy ve společnosti. Na tomto místě autorka bakalářské práce poukazuje na jistou divergenci mezi oběma autorkami a jejich postavami, neboť jak Louisa May Alcott tak Jane Austen usilovaly o finanční nezávislost. Výrazněji se odlišují zejména záběrem své práce – *Malé ženy* i *Dobré manželky* na rozdíl od *Pýchy a předsudku* zahrnují veškeré vrstvy společnosti a v díle Alcottové navíc rodinu přímo zasáhne válka. Za zdaleka nejzdařilejší lze považovat kapitolu, ve které autorka srovnává paní Bennetovou s paní Marchovou, tedy románové matky.

Bakalářská práce Martiny Teislerové se po jazykové stránce vyznačuje minimem gramatických chyb, lze též vyčíst pečlivou práci s prameny sekundární literatury. Autorka však neobjasňuje blíže výběr primární literatury, na které svou práci zakládá ani nezdurazňuje fakt, že rok vydání románů od sebe dělilo dobré půlstoletí. Vztah románů k realitě není problematizován, naopak, jsou vnímány jako věrný odraz, čímž ovšem autorka bakalářské práce odhlíží od povahy obou zkoumaných děl a zároveň tím svou práci ochuzuje o interpretaci jejich mírně subverzivní dimenze.

Při obhajobě se autorka bakalářské práce zaměří na následující otázky:

- 1) Jakým způsobem by komentovala značný časový rozdíl, který od sebe dělí vydání románů? Má nějaký vliv na posun vnímání role žen?
- 2) Blíží se romány popsané realitě 19.století? Je možné, že ji některé postavy svým chováním či celkové vyznění románů zpochybňují či se jí dokonce vysmívají?

Z výše uvedených důvodů práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

V Praze 3.9. 2013

.....

PhDr. Tereza Topolovská
oponent práce